

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA 2013/124

9. oktober 2013

Hans Aronsen

Imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani raajarniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata nr. 23, 29. august 2002-imeersup allangortinneqarnissaanut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut siunnersuut, taamaasilluni angallatit angissutsit malillugit avataani aalisarsinnaataasut basis-liniemiit 3 sœmiilit iluanni raajarniarnissamik akuersissummik tunineqarsimasut unitsinneqarnissaat.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Siverth K. Heilmann Atassut)

Inuit Ataqatigiinniik qangaaniilli pingaartittuarparput uumassusilinnik uumaatsunillu pisuussutitta peqqissaartumik illersorneqarsinnaasumillu atorneqarnissaat. Kingulissangummi tassaammata taakkuninnga atueqqittussat, tamaattumik pinngortitamik atuinertaaq peqqissaruttariaqartoq isumaqartuaannarpugut.

Inuit Ataqatigiinniik oqaatigissuarput Siunnersuuteqartoq Siverth K Heilmann pinngortitamik uumasuinillu atuinerup illersorsinnaasumik atorneqarnissaanik oqaasii tapersorsornartupilus-suusut.

Ilisimatuussutsikkut misissuinerniik ilisimalersimasavarput qujanaqisumik saarullit amerliar-tortut naatsorsuutigisinnaavarpullu sinerissami aalisartunut siunissami qanittumi pitsaasumik sunniuteqalerumaartoq. Taamaattorli aamma paasisimalerparput raajaqassutsimut saarullinik-kiartornera innarleeqataasinnaasoq saarullimmi raajatortorujussuunerarneqartarput, soorlumi aamma tamatumunnga ilutigigitillugu malungereerippat silaannaap kissakkiartornera peqatigalugu sinerissami kitaanilu raajarniarneq avannarpariartortoq. Tamannalu pinngortitap pis-saaneraniimmat qanoq iliuuseqarfigiuminaappoq.

Nalunaarut 2002-mi atuuttinneqalerami angallatinut avataani tunisassiorsinnaasunut aalajangersimasunut taamaallaat atuuttinneqartussanngorlugu taamanikkut naalakkersuisuusunit nalunaarutigineqartup atortussaajunnaarsinneqarnissaanut isuma soqutiginaraluarpoq, apeqqutiniilli arlalinnik malitseqartoq Inuit Ataqatigiinniik isumaqarpugut.

Taamaattumik massakkut naalakkersuisuusut apererusuppagut tunngaviusumik killeqarfik 3 sœmilinik iloqqullugu aalisarsinnaanermik akuersissummik pigisallinnit qanoq amerlatigisunit atuiunnaarsimanersut qanorlu amerlatigisut suli atuinersut. Taakkuli qanoq nakkutigineqar-nersut.

Naak siunnersuuteqartoq aningaasatigut allatigullu sunniutaasinnaasunik taakkartuingaluartoq, saniatigut paaserusutaqarpugut. Tunngaviusumik killeqarfiup iluani 3 sœmil tikillugu akuersis-sutaateqartuni raajat qanoq amerlatigisut pisarineqartarpat, akuersissutaatilinnullu qanoq aningaasatigut sunniuteqarpa, akuersissummillu arsaarinninnermi atuisunut aalisarnikkut aalisar-nermilu aningaasarsiornikkut qanoq sunniuteqassava.

Minnerunngitsumillu apeqqut una tassa Tunngaviusumik killeqarfiup iluani Tunngaviusumillu killeqarfimmiik 3 sœmil avaqqullugu raajartassanik TAC-nik agguaaaneq tunngavigineqartarma-ta, akuersissummik pigisallit ukiumut pisarisartangaat akuersissutaalinit arsaarinnissutigine-qassappata sineriasortunut imaluunniit avataasiortunut illikartinneqarnissaat naalakkersuisu-nit qanoq isumaqarfigineqarpa.

Inuit Ataqtigiiniillu naalakkersuisut akissutaat nassuiaataanusooq tusaatissatut tigullugu, taamaattorli naalakkersuisunut kaamattuutigissavarput saarlisaartut ikerinnarsiuitit raajanut pisanut qanoq sunniuteqarnersut atuisimasunut paasiniarneqarnissaat aammalu qaqugukkut raajat qalipaasa aqilisarneri apeqqutaatillu raajanik tunisassiornerup unitsikkallarsinnaaneranik misissueqqullugit.

Naggataatigut Naalakkersuisut apeqquteqarfigerusuppagut Aalisarnermut Inatsisip inaarsarneqarnissaa qanoq eqqarsaatersuuteqarfigineqarnersooq, Aalisarnermut Isumalioqatigiisitarsuup inassuteqaatai malinneqarnissaat siunertarineqarnersooq. Inuit Ataqtigiit isumaqaratta ajornartorsiut Atassutikkut qaqitaat Aalisarnermut Inatsisip inarsarnqeranut atatillugu aaqiivigineqarnissaa periarfissaqartoq, aaqiinuussamilu tunngavissaqqittutut innersuukkusupparput Aalisarnermut isumalioqatigiisitap isumaliutissiisutaa.

Inuit Ataqtigiinnik siunnersuummut aalajanginnginnitsinni apeqqutit qulaani taakkartukkagut paasisarfigeqqaarumallugit siunnersuut soqutiginarluartoq Aalisarnermut ataatsimiititaliami naalakkersuisut peqatingalugit suliarineqarqaarnissaa aappassaaneerneqannginnerani innersuupparput.